

SU/Saara Hurmerinta ja Sari Toro

22.10.2024

Osaketuotto- ja vakavaraisuustilanteeseen 30.9.2024 perustuvat kertoimet ja suureet

Eläketurvakeskus (ETK) on tehnyt laskelman vuoden 2024 syyskuun osaketuottoon ja 30.9.2024 vakavaraisuustilanteeseen perustuvista kertoimista ja suureista. Laskelmaa varten ETK on pyytänyt eläkelaitoksilta tietoja kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten tuotoista syyskuulta sekä tietoja vakavaraisuustilanteesta 30.9.2024.

Kuukauden osaketuottokerroin

Vuoden 2024 syyskuun kuukausitasoinen osaketuottokerroin on **1,08 %**. Osaketuottokertoimen edellinen kuukausitasoinen arvo oli 0,97 %.

Täydennyskerroin

Täydennyskerroin 1.11.2024 alkaen on **0,90 %**. Täydennyskertoimen edellinen arvo oli 0,86 %.

Sovellettavat säännökset

Osaketuottokertoimen laskenta perustuu TyEL 168 §:n kolmanteen momenttiin. Täydennyskertoimen laskenta perustuu TyEL:n 171 §:ään ja TyEL:n 166 §:ssä tarkoitettuihin perusteisiin. Eläketurvakeskus on julkaissut tarkemmat tiedot laskennasta rahastonsiirtovelvoitteeseen liittyvien laskentakaavojen 1.8.2023 päivätyssä muistiossa.

SU/Saara Hurmerinta ja Sari Toro

22.10.2024

Osaketuottokertoimen laskenta

Kuukauden kk osaketuottokerroin OT_{kk} lasketaan eläkelaitosten kuukausikohtaisten osaketuottojen painotettuna keskiarvona. Painojen lähtökohta on eläkelaitoksen kuukauden keskimääräinen sijoitettu osakemäärä. Yksittäisen eläkelaitoksen painoa rajataan, jottei suurilla eläkelaitoksilla ole liian merkittävä vaikutus osaketuottokertoimen arvoon. Vuositasoinen osaketuottokerroin j lasketaan kuukausikohtaisten osaketuottokertoimien keskiarvona vähennettynä yhdellä prosentilla.

Vuoden 2024 syyskuun keskimääräinen osaketuottokerroin on 1,08 %. Laskennassa oli mukana 15 eläkelaitosta, joista 14 oli TyEL-eläkelaitoksia. Laskennassa 3 eläkelaitoksen painoa rajoitettiin. Aikaisempiin kuukausiin kohdistuneita korjauksia ei ollut.

Taulukossa 1 esitetään osaketuottokerroin vuoden 2024 toteutuneilta kuukausilta ja taulukossa 2 eläkelaitosten säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakesijoituksiin sitoutuneet pääomat.

Taulukko 1. Eläkelaitosten kuukausikohtaiset keskimääräiset osaketuottokertoimet vuonna 2024 sekä vuoden alusta kunkin kuukauden loppuun asti laskettu osaketuottokerroin j_{kk} .

Kuukausi kk	Kuukauden kk osaketuottokerroin, % OT_{kk}	Osaketuottokerroin keskellä vuotta kuukauden kk lopussa, % $j_{kk} = \prod_{n=1}^{kk} (1 + OT_n) - 1,01^{\frac{kk}{12}}$
tammikuu	2,14	2,06
helmikuu	2,03	4,05
maaliskuu	2,94	7,03
huhtikuu	-1,19	5,67
toukokuu	3,61	9,41
kesäkuu	1,32	10,78
heinäkuu	0,65	11,42
elokuu	0,97	12,42
syyskuu	1,08	13,56
lokakuu		
marraskuu		
joulukuu		

SU/Saara Hurmerinta ja Sari Toro

22.10.2024

Taulukko 2. Eläkelaitosten säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakesijoituksiin sitoutuneet pääomat yhteensä kuukausittain.

Kuukausi kk	Osakkeisiin sitoutuneet pääomat, milj. euroa $\sum_i OA_i^{kk}$
tammikuu	48 094
helmikuu	49 025
maaliskuu	50 376
huhtikuu	51 468
toukokuu	50 981
kesäkuu	52 345
heinäkuu	53 213
elokuu	53 599
syyskuu	53 972
lokakuu	
marraskuu	
joulukuu	

Vertailuluvut TELA:n laskemille ennakoivien indeksien muutoksille kuukausittain

Taulukossa 3 esitetään kuluneiden kuukausien osaketuottokertoimet, osake-
tuotot, joissa eläkelaitosten painoa ei ole rajoitettu sekä vertailuluvut lasket-
tuna TELA:n ennakoivilla indekseillä. TELA:n ennakoivan indeksimuutoksen
laskennassa käytetään aluejakoa Suomi, Eurooppa, USA ja Japani sekä niitä
vastaavia osakeindeksejä. Ennakoivan indeksin laskennassa käytetään koko-
naistuottoa, joka sisältää arvon muutoksen ja osingot.

SU/Saara Hurmerinta ja Sari Toro

22.10.2024

Taulukko 3. Kuukausittaiset osaketuotot ja TELA:n ennakoivilla indekseillä laskettu vertailuluku.

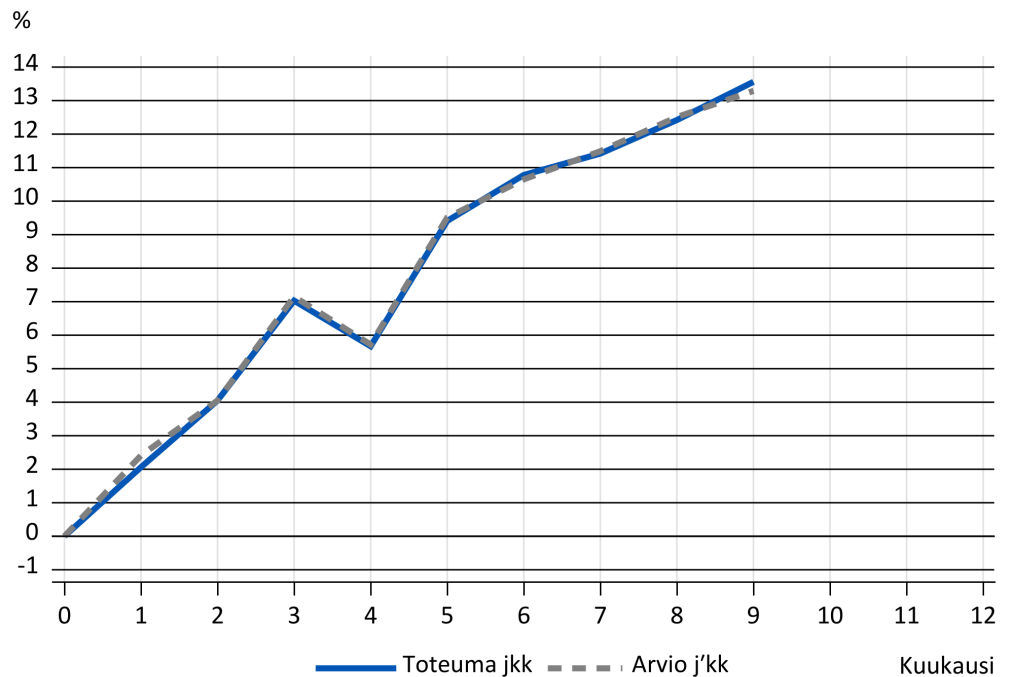
Kuukausi kk	Kuukauden kk osaketuotto- kerroin, % OT_{kk}	Kuukauden kk osaketuotto, painoa ei ole rajoitettu, % $\sum_i \frac{OA_i^{kk} \cdot {}^iOT_{kk}}{\sum_i OA_i^{kk}}$	Vertailuluku laskettuna TELA:n ennakoivilla indekseillä, %
tammikuu	2,14	2,15	2,49
helmikuu	2,03	2,05	2,03
maaliskuu	2,94	2,88	3,06
huhtikuu	-1,19	-1,19	-1,14
toukokuu	3,61	3,65	3,70
kesäkuu	1,32	1,44	1,20
heinäkuu	0,65	0,60	0,71
elokuu	0,97	0,97	1,05
syyskuu	1,08	1,17	0,84
lokakuu			
marraskuu			
joulukuu			

Kuvassa 1 esitetään osaketuottokertoimet j_{kk} laskettuna vuoden alusta kuukauden kk loppuun asti sekä näiden arviot j'_{kk} , joissa viimeisimmän kuukauden kk osaketuottokertoimen OT_{kk} sijaan on käytetty arviona OT'_{kk} TELA:n ennakoivaa indeksia.

SU/Saara Hurmerinta ja Sari Toro

22.10.2024

Kuva 1. Osaketuottokertoimet j_{kk} sekä näiden arviot j'_{kk} vuonna 2024 vuoden alusta kunkin kuukauden loppuun asti laskettuina.

Täydennyskertoimen laskenta

Täydennyskertoimen laskennassa täydennysperuste p on eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma, josta on vähennetty työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, jaettuna vakavaraisuuslaskennan mukaisella vastuuvellalla.

Täydennyskerroin lasketaan eläkelaitosten keskimääräisestä painotetusta täydennysperusteesta p seuraavasti:

$$b_{16} = \begin{cases} (1 - \lambda) \cdot 0,36 \cdot p - 0,057; & \text{jos } p < 0,198 \\ 0; & \text{jos } 0,198 \leq p < 0,218 \\ (1 - \lambda) \cdot 0,15 \cdot p - 0,026; & \text{jos } p \geq 0,218, \end{cases}$$

missä $\lambda = 0,20$. Täydennysperusteen laskennassa eläkelaitosten painot rajoitetaan ensin 15 prosenttiin ja puuttuva paino täydennetään kaikille eläkelaitoksille. Eläkelaitoksen täydennysperusteena käytetään laskennassa vähintään 10 prosenttia.

Täydennyskertoimen laskennassa käytetyn keskimääräisen painotetun täydennysperusteen p arvoksi saatiin kahden desimaalin tarkkuudella 29,16 % hetkellä 30.9.2024. Näin ollen täydennyskerroin b_{16} 1.11.2024 alkaen on 0,90 %. Laskennassa oli mukana 15 eläkelaitosta, joista 14 oli TyEL-eläkelaitoksia. Laskennassa 3 eläkelaitoksen painoa rajoitettiin. Aikaisempiin kuukausiin kohdistuneita korjauksia ei ollut.

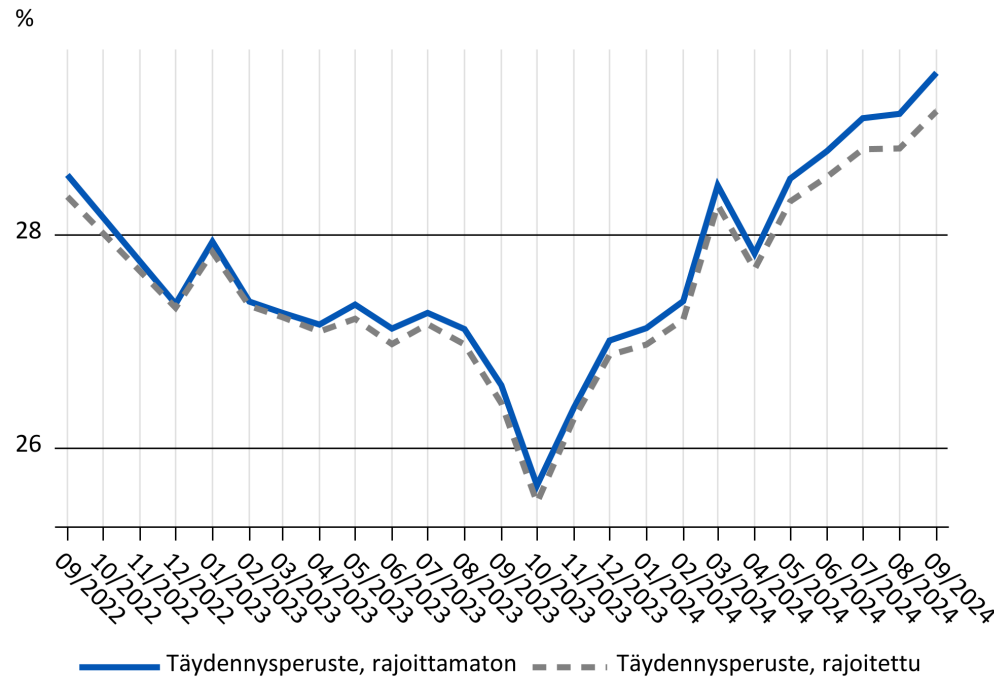
Taulukko 4. Eläkelaitosten ilmoittamat täydennyskertoimen laskentaan käytetyn täydennysperusteen yhteenlasketut väliarvot hetkellä 30.9.2024 sekä Eläketurvakeskuksen toteutuneeseen osaketuottoon perustuvalla oikaisusuu-reella korjaamat tiedot. Väliarvoissa on käytetty syyskuun tasoiselle osaketuot-tokertoimelle arviota $j'_{kk} = 13,29 \%$. Toteutunut osaketuotto vuoden alusta syyskuun loppuun saakka oli $j_{kk} = 13,56 \%$.

Suure	Milj. euroa
Vakavaraisuuspääoma, väliarvo, $\sum A'_i$	39 158
Vakavaraisuuspääoma, oikaistu, $\sum A_i$	39 095
Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuuvélka, väliarvo, $\sum V'_i$	132 366
Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuuvélka, oikaistu, $\sum V_i$	132 429

Taulukko 5. Täydennysperusteen arvot hetkellä 30.9.2024, kun eläkelaitosten painoja on rajoitettu ja ilman painojen rajoittamista.

	Rajoitettu	Rajoittamaton
TyEL ja MEL -eläkelaitokset	29,2 %	29,5 %

Kuva 2. Keskimääräisen täydennysperusteen arvot ajalla 30.9.2022–30.9.2024.

SU/Saara Hurmerinta ja Sari Toro

22.10.2024

Kuva 3. Eläkevarat ajalla 31.3.2021–30.9.2024. Eläkevarat on jaoteltu vakavaraisuuspääomaan ilman työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvaa erää ja vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuuvelkaan.

